

Alueiden komitean lausunto aiheista

”Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille — Haagin ohjelma: kymmenen painopistettä seuraaviksi viideksi vuodeksi — Kumppanuus Euroopan uudistamiseksi vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alalla”

”Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille turvallisuutta ja vapauksien suojelua koskevan puiteohjelman perustamisesta vuosiksi 2007—2013’ — ’Ehdotus: neuvoston päätös terrorismin ehkäisemistä, torjuntavalmiutta ja seurausten hallintaa koskevan erityisohjelman perustamisesta vuosiksi 2007—2013 — Turvallisuutta ja vapauksien suojelua koskeva yleisohjelma’ — ’Ehdotus: neuvoston päätös rikosten ehkäisemistä ja torjuntaa koskevan erityisohjelman perustamisesta vuosiksi 2007—2013 — Turvallisuutta ja vapauksien suojelua koskeva yleisohjelma”

”Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille perusoikeuksien ja oikeusasioiden puiteohjelman perustamisesta vuosiksi 2007—2013’ — ’Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös väkivallan torjumista (Daphne) sekä huumetorjuntaa ja -tiedotusta koskevan erityisohjelman perustamisesta vuosiksi 2007—2013 osana perusoikeuksien ja oikeusasioiden yleisohjelmaa’ — ’Ehdotus: neuvoston päätös perusoikeuksia ja kansalaisuutta koskevan erityisohjelman perustamisesta vuosiksi 2007—2013 osana perusoikeuksien ja oikeusasioiden yleisohjelmaa’ — ’Ehdotus: neuvoston päätös rikosoikeutta koskevan erityisohjelman perustamisesta vuosiksi 2007—2013 osana perusoikeuksien ja oikeusasioiden yleisohjelmaa’ — ’Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös yksityisoikeutta koskevan erityisohjelman perustamisesta vuosiksi 2007—2013 osana perusoikeuksien ja oikeusasioiden yleisohjelmaa”

(2006/C 192/06)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon komission 10. toukokuuta 2005 hyväksymän tiedonannon neuvostolle ja Euroopan parlamentille aiheesta ”Haagin ohjelma: kymmenen painopistettä seuraaviksi viideksi vuodeksi — Kumppanuus Euroopan uudistamiseksi vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alalla” KOM(2005) 184 lopullinen;

ottaa huomioon komission 6. huhtikuuta 2005 hyväksymän tiedonannon neuvostolle ja Euroopan parlamentille ”perusoikeuksien ja oikeusasioiden puiteohjelman perustamisesta vuosiksi 2007—2013 — Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätösväkivallan torjumista (Daphne) sekä huumetorjuntaa ja -tiedotusta koskevan erityisohjelman perustamisesta vuosiksi 2007—2013 osana perusoikeuksien ja oikeusasioiden yleisohjelmaa — Ehdotus: neuvoston päätös perusoikeuksia ja kansalaisuutta koskevan erityisohjelman perustamisesta vuosiksi 2007—2013 osana perusoikeuksien ja oikeusasioiden yleisohjelmaa — Ehdotus: neuvoston päätös rikosoikeutta koskevan erityisohjelman perustamisesta vuosiksi 2007—2013 osana perusoikeuksien ja oikeusasioiden yleisohjelmaa — Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätösyksityisoikeutta koskevan erityisohjelman perustamisesta vuosiksi 2007—2013 osana perusoikeuksien ja oikeusasioiden yleisohjelmaa” KOM(2005) 122 lopullinen –2005/0037 COD — 2005/0038 CNS — 2005/0039 CNS — 2005/0040 COD,

ottaa huomioon komission 6. huhtikuuta 2005 hyväksymän tiedonannon neuvostolle ja Euroopan parlamentille ”turvallisuutta ja vapauksien suojelua koskevan puiteohjelman perustamisesta vuosiksi 2007—2013 — Ehdotus: neuvoston päätös terrorismin ehkäisemistä, torjuntavalmiutta ja seurausten hallintaa koskevan erityisohjelman perustamisesta vuosiksi 2007—2013— Turvallisuutta ja vapauksien suojelua koskeva yleisohjelma — Ehdotus: neuvoston päätös rikosten ehkäisemistä ja torjuntaa koskevan erityisohjelman perustamisesta vuosiksi 2007—2013 — Turvallisuutta ja vapauksien suojelua koskeva yleisohjelma” (KOM(2005) 124 lopullinen — 2005/0034 CNS — 2005/0035 CNS),

ottaa huomioon Euroopan komission 10. toukokuuta 2005 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 265 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheista alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon työvaliokuntansa 12. huhtikuuta 2005 tekemän päätöksen antaa asiaa käsittelevän lausunnon laatiminen ”perustuslakiasiat ja eurooppalainen hallintotapa” -valiokunnan tehtäväksi,

ottaa huomioon lausuntonsa aiheesta ”Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue: alue- ja paikallisviranomaisten osuus Haagin ohjelman toimeenpanossa” (CdR 223/2004 fin) (¹),

ottaa huomioon 12. lokakuuta 2005 antamansa lausunnon aiheista ”Terrori-iskujen ehkäiseminen, niihin varautuminen ja niihin reagoiminen”, ”Terrorismin rahoituksen ehkäiseminen ja estäminen tietojenvaihtoa, läpinäkyvyyttä ja rahoitustoimien jäljitettävyyttä parantavilla toimenpiteillä”, ”Terrorismin torjuntavalmius ja seurausten hallinta” sekä ”Kriittisen infrastruktuurin suojelu terrorismin torjunnassa” (CdR 465/2004 fin),

(¹) EUVL C 231, 20.9.2005, s. 83.

ottaa huomioon perustuslakiasiat ja eurooppalainen hallintotapa” -valiokunnan joulukuun 12. päivänä 2005 hyväksymän lausuntoluonnoksen CdR 122/2005 rev., jonka esittelijä oli Rotterdamin kaupunginjohtaja I.W. **Opstelten**, NL,ALDE,

SEKÄ KATSOO SEURAAVAA:

- 1) Vapaus-, turvallisuus- ja oikeuskysymyksiä koskevan EU-politiikan onnistuminen tulevina vuosina on ratkaisevan tärkeää sen kannalta, kuinka arvokkaana Euroopan unionin kansalaiset pitävät Euroopan unionin tuottamaa lisäarvoa.
- 2) Useimmissa jäsenvaltioissa alue- ja paikallisviranomaiset ovat vastuullisia tahoja lain ja järjestyksen ylläpidon sekä turvallisuuden alalla. Ne ovat usein myös (osa)vastuussa sellaisiin sosiaalisiin ja yhteiskunnallisiin ongelmiin puuttumisesta, jotka voivat johtaa turvattomuuteen.
- 3) Vapauden-, turvallisuuden ja oikeuden tavoitteita koskevan EU:n politiikan tehokkuus ja vaikutus monilla sen osa-alueilla — kuten kansalaisuus, kriisinhallinta, terrorismin torjunta, integraatio, tietojenvaihto ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen puuttuminen — riippuu suuresti siitä, kuinka alue- ja paikallisviranomaiset toteuttavat tehtäviään kyseisillä osa-aloilla.
- 4) Euroopan unionissa ei tällä hetkellä riittävällä tavalla tunnusteta ja oteta huomioon alue- ja paikallisviranomaisten keskeistä roolia turvallisuuteen liittyvän politiikan osa-aloilla.
- 5) Alue- ja paikallisviranomaisten aseman tunnustamisen Euroopan unionin tasolla tulee johtaa sellaisen edellytysten luomiseen, edistämiseen ja helpottamiseen, joiden avulla pystytään luomaan entistä selkeämpi kuva tehokkaasta ja tasapainoisesta tehtävänjaosta yhtäältä Eurooppa-neuvoston ja komission, toisaalta jäsenvaltioiden viranomaisten välillä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alalla, yhdessä alue- ja paikallisviranomaisten itsensä aktiivisen, aloitteellisen aseman kanssa, sekä alueiden komitean puitteissa että sen ulkopuolella.

hyväksyi 15.—16. helmikuuta 2006 pitämässään 63. täysistunnossa (helmikuun 16. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1. Alueiden komitean kanta

Alueiden komitea

1.1 **arvostaa** tapaa, jolla komissio on ryhtynyt käsittelemään Haagin ohjelman toteuttamista. Toimintaohjelmaan (KOM(2005) 184) sekä siihen liittyviin puiteohjelmiin (KOM(2005) 124 ja KOM(2005) 122) sisältyvä mittava luettelo toimenpiteistä ja tehtävistä ovat osoitus tarmokkaasta ja päättäväisestä pyrkimyksestä vahvistaa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden asemaa Euroopan unionissa.

1.2 **katsoo**, että vapaus, turvallisuus ja oikeus asetetaan täydestä syystä etusijalle Euroopan unionissa. Vapaus, turvallisuus ja oikeus ovat asioita, joihin eurooppalaiset ovat kiintyneet. Perustuslakisopimuksesta käyty keskustelu on osoittanut, että monet kansalaiset ovat tyytymättömiä Euroopan unionin aikaansaamiin tuloksiin. Tähänastinen politiikka Euroopan unionin ja sen kansalaisten välisen yhteyden palauttamiseksi on osoittautunut liian tehottomaksi. Koska alue- ja paikallisviranomaiset toimivat lähellä kansalaisia, ne voivat omasta kokemuksestaan todeta kansalaisten yhä useammin suhtautuvan Euroopan unioniin torjuvasti.

1.3 **katsoo**, että vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen liittyvän EU:n politiikan uudistaminen ja ajanmukaistaminen on ainutkertainen mahdollisuus, jolla EU voi voittaa kansalaisten tuen puolelleen. Kansalaisille on näytettävä, että Euroopan unionilla on tärkeä, konkreettinen osuutensa kansalaisten elinympäristön turvallisuuden parantamisessa ja heidän vapautensa ja oikeuksiensa turvaamisessa.

1.4 **toteaa**, että vapaus-, turvallisuus- ja oikeuskysymyksiä koskevan politiikan uudistaminen ja ajanmukaistaminen edellyttää alue- ja paikallisviranomaisten keskeisen roolin tunnustamista. Tässä suhteessa komitea huomauttaa tämänhetkisessä politiikassa olevan tärkeä puute, sillä siinä painotetaan vahvasti valtakunnallisten viranomaisten asemaa. On paljon ongelmia, joita valtion viranomaiset eivät pysty ratkaisemaan ilman alue- ja paikallisviranomaisten panosta. Alue- ja paikallisviranomaiset ovat eturintamassa, kun kyseessä ovat esimerkiksi ensimmäiset hallinnolliset ja toiminnalliset reaktiot katastrofaaliseen terrorismiin, pandemioihin, luonnonkatastrofeihin, teollisuuslaitoksissa tapahtuviin räjähdyksiin tai tulipaloihin, sähkökatkoksiin, massatapahtumissa sattuviin suuronnettomuuksiin jne. Alue- ja paikallisviranomaiset ovat eturintamassa myös, kun pyritään torjumaan häiriöitä, rikollisuutta ja väkivaltaa kaduilla, edistämään uusien Euroopan unionin kansalaisten tehokasta kotoutumista, tai kun ryhdytään toimenpiteisiin uhkaavan radikalisoitumisen estämiseksi millä tahansa alalla.

1.5 **on sitä mieltä**, että Euroopan unioni — yhteisön jäsenvaltiot — sekä alue- ja paikallisviranomaiset *tarvitsevat toisiaan*, jotta vapautta, turvallisuutta ja oikeutta voitaisiin parantaa niin, että kansalaiset näkevät tapahtuvan merkittävää edistystä. Tämänhetkisessä EU:n politiikassa näin ei ole tarvittavassa määrin käynyt. Jo nyt voidaan todeta, että mikäli politiikkaa jatketaan nykyiseen tapaan, siitä ei tule riittävän tehokasta. Eturintama ei saa tarpeeksi tukea eikä sitä hyödynnetä strategiasa riittävällä tavalla. Ei myöskään ymmärretä kyllin hyvin sitä, että vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alalla monet ongelmat voidaan voittaa jo eturintaman asianmukaisen ja tehokkaan toiminnan avulla.

1.6 **katsoo**, että, uudistamista ja ajanmukaistamista tulee myös muokata luomalla entistä *järjestelmällisempi ja suunnitelmallisempi näkemys* vapautta, turvallisuutta ja oikeutta koskeva EU:n politiikasta. Toimintaohjelman liitteenä oleva hyvin erilaisten ja ensi näkemältä toisistaan irrallisten toimenpiteiden ja tehtävien pitkä luettelo ei edistä politiikan avoimuutta, omaleimaisuutta ja toteutettavuutta. Kuvaavaa on, että toimintaohjelmassa ei ole käsitelty kaikkia Haagin ohjelman asia-kohtia, että toimintaohjelmaan sisältyy Haagin ohjelmaan verrattuna uusia osia ja että tähän asti julkaistut rahoituspuiteohjelmat eivät kata koko toimintaohjelmaa.

1.7 **kehottaa yhdistämään voimat** vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alaa Euroopassa vaivaavien vakavien ongelmien ratkaisemiseksi. Kansalaiset, yritykset, organisaatiot, laitokset, johtohenkilöt ja demokraattisesti valitut luottamushenkilöt kaikilla hallintotasoilla ymmärtävät asian kiireellisyyden. Vapaa mielipiteiden vaihto ei enää riitä. Tarvitaan toimintavalmista otetta, josta puuttuvat byrokraattiset esteet. Komitea esittää seuraavassa joukon konkreettisia toimenpide-ehdotuksia, jotka voivat auttaa tällaisen lähestymistavan käynnistämisessä.

2. Alueiden komitean suositukset

Yleisiä suosituksia vapauden, turvallisuuden ja oikeuden tavoitteita koskevan EU:n politiikan kehittämiseksi ja toteuttamiseksi

Alueiden komitea

2.1 **arvioi**, että tulevien vuosien aikana Haagin ohjelma toteuttamista koskeva toimintaohjelma on mukautettava sisältönsä alueiden komitean antamien lausuntojen mukaiseksi. Komissio toteaa itsekin toimintaohjelmassaan, että — ottaen huomioon vapauten, turvallisuuteen ja oikeuteen liittyvien kysymysten poliittinen luonne — toimintaohjelmaa on tarvittaessa voitava mukauttaa. Vuoden 2006 lopulla on määrä tehdä ohjelman väliarviointi. Tuolloin on varmistettava, että väliarvioinnissa (sen tuloksia koskevista teksteistä) mainitaan nimenomaisesti, millä tavoin alue- ja paikallisviranomaisten asemaa tällä alalla on vahvistettu.

2.2 **edustaa ajatusta**, että puiteohjelmia tulisi mukauttaa seuraavasti:

- Päätetään periaatteesta, jonka mukaan toimintaohjelman täytäntöönpanoon ohjattavista määrärahoista osa varataan alue- ja paikallisviranomaisille.
- Ei pidä olla epäilystäkään siitä, etteikö mahdollista eurooppalaista vaikutusta tuottavia alue- ja paikallisviranomaisten aloitteita tosiasiallisesti voitaisi tukea. Ohjelmien 4 artiklaa tulisi näin ollen selventää tai täydentää tätä vastaavasti. ”Euroopan tason vaikutuksella” tulee tässä yhteydessä ymmärtää tärkeitä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alaan liittyviä vaikutuksia *useammassa* jäsenvaltiossa. Turval-

lisuutta koskevat ongelmat, niiden syyt ja ratkaisut eivät kaikissa EU:n jäsenvaltioissa ole samanlaiset.

- Myös sellaisille alue- ja paikallisviranomaisten toimenpiteille, joiden soveltamisala on laajempi kuin yhden osaohjelman kohde ja jossa näin itse asiassa yhdistetään eri osaohjelmien kohteita, pitää voida myöntää tukea. Esimerkkejä tällaisista toimista ovat esimerkiksi kaupunkien (väliset) ohjelmat, joilla pyritään estämään väkivaltaa, torjumaan järjestäytyneitä rikollisuutta, parantamaan tietojen vaihtoa ja yhdistämään tietoaaineistoja, torjumaan radikalisoitumista jne. On huolehdittava siitä, että tällaisia aloitteita voidaan käsitellä ”yhden vastuutahon periaatteella” ja ymmärtävää päätöksentekomenettelyä käyttäen.

2.3 **toteaa**, että nyt käsiteltävänä olevat puiteohjelmat kuvaavat selittävässä teksteissä merkittäviksi budjetti- ja rahoitusjärjestelmien yksinkertaistamistoimiksi. Brysselin horisontista katsottuna siltä varmasti jo nyt näyttääkin. Alue- ja paikallisviranomaisten näkökulmasta järjestelmä on kuitenkin nykyisessä muodossaan aivan liian monimutkainen eikä vastaa käytännön toimeenpanon tarpeisiin.

2.4 **esittää**, että toimintaohjelman väliarviota varten jokaisessa jäsenvaltiossa laaditaan raportti Haagin ohjelman ja toimintaohjelman merkityksestä kyseisen maan alue- ja paikallisviranomaisille. Tässä yhteydessä tulisi vastata (myös) seuraaviin kysymyksiin:

- Millä tavoin alue- ja paikallisviranomaiset osallistuvat aktiivisesti vapauden, turvallisuuden ja oikeuden tavoitteita koskevan EU:n politiikan valmisteluun?
- Millä tavoin alue- ja paikallisviranomaiset osallistuvat aktiivisesti vapauden, turvallisuuden ja oikeuden tavoitteita koskevan EU:n politiikan täytäntöönpanon varmistamiseen?
- Millä tavoin voidaan *parantaa* alue- ja paikallisviranomaisten aktiivista osallistumista vapauden, turvallisuuden ja oikeuden tavoitteita koskevan EU:n politiikan valmisteluun ja täytäntöönpanoon kyseisessä jäsenvaltiossa?
- Missä määrin alue- ja paikallisviranomaiset osallistuvat vapaus-, turvallisuus- ja oikeuskysymyksiin liittyvään eurooppalaiseen koordinointiin, tukemiseen, tiedotukseen jne. esimerkiksi hyödyntämällä jo kehitettyjä parhaita käytänteitä tai kehittämällä niitä yhteistyön avulla?

2.5 **pitää hyvin toivottavana**, että jäsenvaltioiden alue- ja paikallisviranomaiset kutsutaan osallistumaan kyseisten raporttien valmisteluun. Raporttien pohjalta tulisi laatia eurooppalainen vertailuarvo. Vuonna 2006/2007 on järjestettävä pyöreän pöydän konferenssi, jossa komissio, jäsenvaltioiden edustajat ja alueiden komitean jäsenet — mahdollisuuksien mukaan asiantuntijoiden ja asianomaisten verkko-organisaatioiden avustamana — keskustelevat edellä mainitusta vertailuarvosta, esittävät johtopäätöksiä ja antavat suosituksia.

2.6 **pyytää** tukemaan ja edistämään jäseniensä mahdollisuutta laatia vuosina 2006–2007 yhteistyössä komission kanssa vapautta, turvallisuutta ja oikeutta koskeva toimintaohjelma, joka — mm. siksi, että tällainen toiminta vaikuttaa myös muihin alue- ja paikallisviranomaisiin — sisältää siihen sitoutuvia alue- ja paikallisviranomaisia varten konkreettisia tavoitteita vapautta, turvallisuutta ja oikeutta koskevan EU:n politiikan tehostamiseksi. Tavoitteiden tulisi koskea vähintäänkin seuraavia kysymyksiä:

- esimerkiksi kriisinhallintaan, terrorismin torjuntaan, kotouttamiseen, radikalisoitumisen ehkäisemiseen ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan tähtäävään hallinnolliseen lähestymistapaan liittyvien käytänteiden kehittäminen ja tunnetuksi tekeminen
- tietojenvaihto ja tukiverkostojen organisointi
- tietämyksen siirron, laadunvalvonnan ja koulutusohjelmien organisointi.

2.7 **korostaa**, että alue- ja paikallisviranomaisten itsensä on tehtävä (yhteis-)aloitteita asemansa lujittamiseksi vapautta, turvallisuutta ja oikeutta koskevassa EU:n politiikassa, jotta voitaisiin tehostaa kyseistä politiikka kokonaisuudessaan.

2.8 **ehdottaa** vapaus-, turvallisuus- ja oikeuskysymyksiä koskevaan EU:n politiikkaan liittyvän alue- ja paikallisviranomaisten tiedotusroolin vahvistamista. Paljon tietoa on olemassa, mutta sitä ei ole helppo löytää tai se ei ole helposti saatavilla. Nykyiset informaatiovirrat eivät tavoita niitä alue- ja paikallisviranomaisia, joilla on heikko tai puutteellinen käsitys Euroopan unionin toiminnan merkityksestä vapautta, turvallisuutta ja oikeutta koskevissa kysymyksissä — ja tämä pätee todennäköisesti vielä suureen ryhmään alue- ja paikallisviranomaisia. Yhdessä komitean kanssa on tutkittava mahdollisuuksia

- informoida alue- ja paikallisviranomaisten kohderyhmää entistä aktiivisemmin, kohdennetummin ja konkreettisemmin (mitä asia *teille* merkitsee?) vapautta, turvallisuutta ja oikeutta koskevasta EU:n politiikasta, esimerkiksi järjestämällä interaktiivisia informaatiomarkkinoita
- huomioida tiedotuksessa kohderyhmän sisäiset kategoriat, kuten edellä hahmotellaan
- perustaa organisatorinen järjestelmä — esimerkiksi yksi pääasiallinen tiedotustoimisto ja useampia palvelutoimistoja –, jolle alue- ja paikallisviranomaiset voivat esittää kysymyksiään vapautta, turvallisuutta ja oikeutta koskevasta EU:n politiikasta.

2.9 **on sitä mieltä**, että vapaus-, turvallisuus- ja oikeuskysymyksiä koskevan EU:n politiikan kehittämis-, täytäntöönpano- ja arviointiprosessi on järjestettävä niin, että alue- ja paikallisviranomaisten osallistuminen — erityisesti tämän politiikan niissä osioissa, jotka koskevat suoraan näiden viranomaisten vastuualueita — taataan koko prosessin ajan. Vaikka jo tällä hetkellä puhutaan osallistumisesta, se ei riittävällä tavalla näy

tuloksista. Tätä lausuntoa on syytä hyödyntää kohdassa 2.5 mainitussa pyöreän pöydän konferenssissa.

2.10 **toteaa**, että ei pidä tyytyä abstrakteihin fraaseihin, kuten ”kuinka tärkeää on alue- ja paikallisviranomaisten tiivis osallistuminen”, vaan tavoitteet on konkretisoitava esimerkiksi mukauttamalla neuvoston, komission ja Euroopan parlamentin toimintatapoja. Vapautta, turvallisuutta ja oikeutta koskeviin tiedonantoihin, ehdotuksiin ja päätöksiin voitaisiin esimerkiksi aina sisällyttää erityinen luku, jossa käsiteltäisiin alue- ja paikallisviranomaisten roolia. Tällaisen luvun lisäarvo ei niinkään ole sen lopullisessa sisällössä, vaan ennen kaikkea siinä kannusteissa, jonka se antaa asiakirjojen valmisteluprosessiin.

2.11 **katsoo**, että alue- ja paikallisviranomaisia voidaan hyödyntää vapautta, turvallisuutta ja oikeutta koskevaan politiikkaan liittyvien konkreettisten, toteutuskelpoisten ideoiden ”hautomona”. Eurooppalaisilla alue- ja paikallisviranomaisilla eli eturintamalla on käytössään käytännön kokemusta, näkemystä ja asiantuntemusta, jota valtiollisilta viranomaisilta usein puuttuu. Olemassa oleva ajatuspotentiaali on mobilisoitava ja annettava sille tärkeä asema politiikan valmistelussa.

2.12 **painottaa**, että alue- ja paikallisviranomaisten suoraan vastuualueeseen kuuluvien Haagin ohjelman ja toimintaohjelman osa-alueiden täytäntöönpanon valvonnassa (vuosittaiset tulostaulut) tulisi hyödyntää *asiantuntijaryhmiä*, jotka koostuvat alue- ja paikallisviranomaisista. Tällä tavoin pystyttäisiin suoraan toteamaan, kuinka kyseinen politiikka toimii käytännössä.

2.13 **esittää**, että on myös kehitettävä entistä järjestelmällisempää ja suunnitelmallisempaa näkemystä, mikäli katsotaan toivottavaksi noudattaa nykyistä ohjelmointiin perustuvaa lähestymistapaa EU:n politiikassa vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen nähden. On pidettävä mielessä, että toimenpiteet voivat onnistua ainoastaan, jos ne toteutetaan osana yhteisten toimien loogista ketjua.

2.14 **huomauttaa**, että ei ole järkevää lisätä viranomaisten mahdollisuuksia kerätä tietoa (esimerkiksi lupia tai tukia anovien) henkilöiden rehellisyydestä, elleivät ne ole määritelleet lahjomattomuuspolitiikkaa, ellei niillä ole välineitä, joiden avulla rehellisyyttä voidaan testata, ja elleivät ne sovelta nuhteettomuussääntöjä. Ei myöskään ole perusteltua investoida tiettyjen asuinalueiden turvattomuutta ehkäiseviin toimenpiteisiin ellei samalla investoida fyysisiin ja sosiaalisiin perusrakenteisiin.

2.15 **suosittelee**, että tällaiset syy- ja seuraussuhteet tuodaan esiin, jotta voidaan päättää — toissijaisuusperiaatteen pohjalta — mihin Euroopan unionin tulisi keskittää toimintansa. Tätä varten on valittava muutama ensisijainen tema ja jätettävä muut aiheet jäsenvaltioiden viranomaisille. On asetettava aina mahdollisuuksien mukaan sellaisia tavoitteita, joita voidaan mitata. Rajoittaminen ja keskittäminen parantavat tarvittavaa avoimuutta ja vakautta.

2.16 **ehdottaa**, että alue- ja paikallisviranomaisille on annettava mahdollisuus osallistua paitsi vapaus-, turvallisuus- ja oikeuskysymyksiin liittyvän EU:n politiikan eri osa-alueita, myös sen perusteena olevia strategisia käsitteitä koskevaan yhteiseen pohdintaan. Kyseisen politiikan alan sisällöllinen soveltamisala on määrittävä mahdollisimman hyvin, sekä mahdollisuudet turvallisuuden roolin lujittamiseen muilla politiikanaloilla (ulkoinen integraatio). Esimerkiksi ympäristöalalla turvallisuuspainotuksen lisääminen voi johtaa siihen, että lainsäädäntöön, joka koskee yrityksiltä ympäristöasioista saatavaa tietoa, tulee enemmän mahdollisuuksia jättää arkaluonteisia tietoja julkistamatta.

2.17 **painottaa**, että on tutkittava, missä määrin alue- ja paikallisviranomaisten käyttämiä järjestelmiä ja järjestelyperiaatteita (esimerkiksi jaottelu kohderyhmä- tai henkilösuuntautuneeseen politiikkaan, ongelmakeskeiseen politiikkaan tai alakohtaiseen politiikkaan) voitaisiin soveltaa myös EU:n tasolla.

2.18 **toteaa**, että entistä järjestelmällisempään ja suunnitelmallisempaan uudistettuun näkemykseen vapautta, turvallisuutta ja oikeutta koskevasta EU:n politiikasta kuuluu myös *oikeusperustan uudelleentarkastelu*. Haagin ohjelmassa tavoiteltavan tason ohjenuorana toimi perustuslakisopimus. On tutkittava, mitä vaikutuksia perustuslakisopimuksen ratifiointiprosessissa syntyneellä tilanteella on vapaus-, turvallisuus- ja oikeuskysymyksiä koskevaan EU:n politiikkaan ja miten tilanteeseen tulisi suhtautua. Käänteisesti myös uudistetusta näkemyksestä voidaan päätellä, mitkä puite-edellytykset eurooppalaisen oikeusperustan tulisi täyttää. Vakaa demokraattinen ja oikeusvaltioperiaatteeseen nojaava legitimeetti on välttämätön vapauden, turvallisuuden ja oikeuden tavoitteita koskevassa politiikassa. Tässä yhteydessä on määrittävä asianmukaisesti alue- ja paikallisviranomaisten olennaisen tärkeä osuus.

2.19 **suositaa**, että on kehitettävä selväpiirteinen *viestintästrategia* vapauden, turvallisuuden ja oikeuden tavoitteita koskevalle EU:n politiikalle kansalaisia ja yrityksiä varten. Alue- ja paikallisviranomaiset ovat kansalaisille ja yrityksille usein ensimmäinen viranomaiskontakti. On siis tärkeää, että juuri alue- ja paikallisviranomaiset kytketään aktiivisesti mukaan toimintaan, jotta kansalaisille ja yrityksille voidaan osoittaa, millä tavoin (myös) Euroopan unioni toimii heidän turvallisuutensa takaamiseksi.

Alue- ja paikallisviranomaisten vastuualueisiin liittyviä vapaus-, turvallisuus- ja oikeuskysymyksiä koskevan EU:n politiikan osa-alueita koskevat suositukset

Kriisinhallinta

2.20 **palauttaa mieliin** terrori-iskut Lontoossa ja Madridissa, suuria osia Eurooppaa vuoden 2005 aikana koetelleet tulvat, tartuntatautien puhkeamisen ihmisissä tai eläimissä, pitkien sähkökatkosten seuraukset, viimeaikaiset levottomuudet Ranskan kaupungeissa; kaikki nämä ovat esimerkkejä tilanteista, joissa asianmukaisiin *kriisinhallintatoimiin* ryhtyminen on (ensisijaisesti) alue- ja paikallisviranomaisten vastuulla.

2.21 **huomauttaa**, että kriisinhallinnan ammattimaistaminen on välttämätön kehityssuuntaus etenkin terrorismin torjunnassa mutta myös laajemmin. Hiljattain perustettu eurooppalainen kriisinhallinnan verkosto, Euroopan neuvoston *European Forum of Local and Regional Disaster-management*, on osoitus siitä, että ammattimaistamista pidetään yleisesti tärkeänä ja kiireellisenä.

2.22 **ilmaisee näkemyksensä**, että vapautta, turvallisuutta ja oikeutta koskevan EU:n politiikan tulee tukea asianmukaista kriisinhallintaa kahdella tavoin:

— *koordinoiden ja täydentäen*, kun kansainvälistä yhteistyötä tarvitaan ennaltaehkäisyssä, valmistelussa, avustustoimissa ja jälkihoidossa. Tähän tulisi sisällyttää kaikenlaiset kriisit, joilla on kansainvälisiä vaikutuksia. Komitean mielestä on vanhanaikaista suunnata Euroopan unionin kriisinhallintapolitiikka ainoastaan raja-alueiden kriiseihin, joilla saattaa olla rajatylittäviä seurauksia. Elintärkeitä infrastruktuureja — kuten lentoasemia, satamia, tavaraj- ja palveluvirtojen yhteyshohtia, energiaverkkoja jne. — koskevalla kriiseillä mutta myös tarttuvien tautien ja muiden vastaavien ongelmien aiheuttamilla kriiseillä on nyky-yhteiskunnassa lähes aina rajatylittäviä seurauksia.

— *stimuloivasti* silloin kun kriisinhallinnan laatua voidaan merkittäväällä tavalla nostaa verkostojen ja (esimerkiksi parhaita käytänteitä koskevan) informaationvaihdon avulla tai tarjoamalla käyttöön (esimerkiksi riskinarviointiin tai tunnistusjärjestelmiin liittyviä) välineitä, menetelmiä ja tekniikkaa tai harjoittelemalla käytännössä kriisitilanteisiin vastaamista.

2.23 **suositaa**, että kriisinhallinta määritellään prioriteetiksi. Tässä yhteydessä komitea korostaa, että tehokasta kriisinhallinnan organisatorisista puitteista huolehtiminen on ensisijaisesti jäsenvaltioiden viranomaisten tehtävä.

2.24 **on vakuuttunut siitä**, että Euroopan unionin koordinoiva, täydentävä ja stimuloiva rooli on työstettävä konkreettiseksi toimiksi, jotka voidaan lisätä asialistalle vuosia 2007—2013 varten tehtävässä toimintaohjelman väliarviota. Komitea kehottaa asettamaan toimintaohjelman liitteen kohdassa 3.5 mainitut toimenpiteet ensisijaiseen asemaan. Lisäksi on varattava määrärahoja, joiden avulla kriisinhallinta laajassa merkityksessä (ei vain terrorismin vastaiseen taisteluun liittyvä) ammattimaistetaan muun muassa:

— huolehtimalla alue- ja paikallisviranomaisten mahdollisuuksista kehittää uusia menetelmiä ja parhaita käytänteitä (esimerkiksi kriisiviestintä, paikallisten kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden ja viranomaisten välisten tiiviiden suhteiden kehittäminen, hallinnollinen ja operatiivinen organisaatorakenne kriisitilanteissa jne.)

— antamalla alue- ja paikallisviranomaisille mahdollisuudet mahdollisimman tehokkaisiin kriisinhallintasuunnitelmiin ja usein toistuviin harjoituksiin

— antamalla alue- ja paikallisviranomaisille mahdollisuus ottaa kansalaiset mukaan kriisiharjoituksiin, yhtäältä kansalaisten kriisivalveutuneisuuden lisäämiseksi ja toisaalta, jotta kansalaisten reaktiot voitaisiin ennakoida asianmukaisesti kriisisuunnitelmissa.

2.35 **vaatii**, että juuri sen vuoksi alue- ja paikallisviranomaisia on autettava laatimaan ammatillista asiantuntemusta kysyviä riskianalyyskejä ja lisäksi on edistettävä suoje- ja turvallisuustoimintaa koskevien parhaiden käytänteiden kehittämistä. On huolehdittava asianmukaisesta oikeusperustasta, jonka perusteella paikallisviranomaiset voivat antaa arkojen kohteiden omistajille ja niiden hallinnosta vastaaville tahoille suojelua ja turvallisuutta koskevia määräyksiä. On kehitettävä ”välinepaketti”, jonka avulla viranomaiset voivat tehdä määräysten soveltamisen helpommaksi omistajille ja hallinnosta vastaaville tahoille.

2.36 **kehottaa pohtimaan uudelleen** — esimerkiksi ympäristötietojen saatavuutta koskevissa kysymyksissä — lainsäädännön lähtökohtia sen suhteen, mitä kansalaisten tulee tietää asuinympäristönsä riskeistä, sekä missä määrin arkojen kohteiden ominaisuuksia ja turvallisuutta koskevan operaationaalisen informaation tulisi olla julkista.

2.37 **muistuttaa**, että yksityisten turvallisuusorganisaatioiden laatu on ratkaisevan tärkeä seikka arkojen kohteiden turvallisuuden varmistamisessa. On tutkittava, ovatko entistä tiukemmat määräykset laadun parantamiseksi tarpeen tai mahdollisia.

2.38 **pahoittelee**, että toimintaohjelmasta puuttuvat toimet kansalaisten riskitietoisuuden lisäämiseksi. Kansalaiset odottavat nimenomaan paikallisviranomaisten tiedottavan heille tehokkaasti mahdollisten iskujen vaarasta heidän elinympäristössään. Sen vuoksi on pyrittävä luomaan oikein kohdennettu *viestintästrategia*.

Perusoikeudet ja kansalaisuus

2.39 **huomauttaa**, että perusoikeuksia koskevassa keskustelussa painotetaan voimakkaasti perusoikeuksien eroosion estämistä. Viranomaisten pyrkimykset kansalaisten turvallisuuden varmistamiseksi eivät tule kyllyksi esille.

2.40 **toteaa**, että keskustelu perusoikeuksista voi olla tehokasta vasta, kun siihen sisältyy myös keskustelu kansalaisuuteen liittyvistä *velvollisuuksista* esimerkiksi kotoutumisen alalla. Euroopan unionin toiminta tulee tältä osin tuoda lähemmäs kansalaisia edistämällä aktiivisesti aiheesta paikallistasolla järjestettävää mielipiteenvaihtoa esimerkiksi *avointen keskustelutilaisuuksien* muodossa. Tällaiset keskustelut ovat olennaisen tärkeitä sen selvittämiseksi, mitä toimenpiteitä voidaan efektiivisesti toteuttaa oikeuksien ja velvollisuuksien välisen tasapainon säilyttämiseksi.

2.41 **tukee ajatusta**, että perustetaan *perusoikeuksien virasto*, joka voisi — kuten Haagin ohjelmassa kaavaillaan — huolehtia parhaiden käytänteiden inventoinnista, kuvaamisesta ja julkistamisesta. Mahdollisten iskujen tai levottomuuksien pelon lisääntyessä tällainen virasto voisi antaa merkittävän panoksen syrjintää, rasismia, integraatiota ja terrorismia koskevaan keskusteluun.

2.42 **pahoittelee sitä**, että perustuslakisopimuksen kohtaloa koskevan epävarmuuden vuoksi kyseenalaiseksi ovat joutuneet myös suunnitellut oikeussuojan parannukset Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa. Tämä koskee erityisesti luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden valtuuksia valittaa unionin lainsäädäntötoimista, jotka koskettavat suoraan heitä. Komitea vaatii, että juuri nyt, kun vapauden, turvallisuuden ja oikeuden tavoitteita koskevaa EU:n politiikkaa on määrä voimistaa tulevina vuosina, on tämä puute oikeussuojassa korjattava nopeasti.

Kotouttaminen

2.43 **muistuttaa**, että pakolaisaseman tai muuta humanitaarista lisäsuojelua saaneiden uusien tulokkaiden, niin maahanmuuttajien kuin turvapaikanhakijoiden, vaikutus yhteiskuntaamme — vaikutus joka joskus ulottuu useampien sukupolvien ajalle — *näkyvät erityisesti paikallistasolla*. Tehokkaasta (raken-

teellisesta, sosiaalisesta ja kulttuurisesta) kotouttamisesta huolehtiminen on erittäin tärkeää etenkin kaupungeissa. Ehdoton edellytys tälle on huolenpito siitä, että kotoutuneet voivat todella täysipainoisesti osallistua eurooppalaiseen yhteiskuntaelämään. Viimeaikaiset mellakat Ranskan kaupungeissa ovat yksi osoitus tällaisen lähestymistavan tarpeellisuudesta.

2.44 **korostaa**, että kotouttamisen yhteydessä on huolehdittava yhteisten siteiden luomisesta siihen yhteiskuntaan, jossa asianomainen elää. Se ei ole mahdollista, mikäli kotoutumista pidetään ”omaehtoisenä”. Euroopan unionia varten on laadittava selkeät puitteet ja edellytykset onnistuneelle integroitumiselle, mutta samalla on tunnustettava, että integroinnin toteuttaminen on ensisijaisesti kansallinen tehtävä. Paikallisviranomaisia tulee auttaa kotouttamisprosessin järjestämisessä tarjoamalla heille sekä *tietoa että rahoitusta sekä kehittämällä parhaita käytänteitä*. Hyvä pohja tälle luotiin integraatioasioista vastaavien EU-maiden ministereiden konferenssissa marraskuussa 2004 Groningenissa Alankomaissa.

2.45 **katsoo**, että on tuettava avointen keskustelutilaisuuksien ja vuoropuhelujen järjestämistä, kieltenopetusta, kotouttamisprosesseja, työllistämishankkeita, itsenäistymisprosesseja, syrjinnän vastaisia hankkeita jne. On huolehdittava paikallistasoon kokemusten, uudistusten, menestysten ja epäonnistumisten järjestelmällisestä havainnoinnista ja niitä koskevasta tietojenvaihdosta.

2.46 **toteaa**, että on estettävä väestöryhmien sosiaalisen toivottomuuden syntyminen ja edistettävä toimia, joilla pyritään tasapainottamaan tilanne suurkaupunkien eri kaupunginosissa: esimerkiksi toimenpiteitä, jotka koskevat asumispolitiikkaa, tulopolitiikka ja koulutusta.

2.47 **pitää** hyvänä asiana kotouttamisen käsikirjan seuraavan painoksen julkaisemista. Komitea huomauttaa kuitenkin, että käsikirjan ensimmäinen painos ei saanut riittävästi huomiota. Seuraava painos tulisi tehdä paremmin tunnetuksi alue- ja paikallisviranomaisten keskuudessa.

2.48 **kannattaa** ajatusta vuosittaisen Euroopan kotouttamisfoorumin järjestämisestä ja suosittaa, että kyseisissä tilaisuuksissa hyödynnetään tarkoin alue- ja paikallisviranomaisten kokemuksia ja asiantuntemusta.

Yksityisyyden suoja ja turvallisuus tietojenvaihdossa

2.49 **palauttaa mieliin**, että yksityisyyden suoja koskevissa kysymyksissä on viime vuosisadan toisen puoliskon ajan keskitetty vahvasti kansalaisten suojeluun viranomaisilta. Syynä tähän on ollut poliisivaltion pelko. Nyt on löydettävä uusi tasapaino, jossa otetaan paremmin huomioon kansalaisten turvallisuuden suojeleu pahantahtoisilta lainrikkajilta.

2.50 **Tukee ajatusta**, että tätä taustaa vasten on toimintaohjelmaa toteuttaessa paikallaan kiinnittää erityishuomiota henkilötietojen suojaamista koskevaan tavoitteeseen. Tässä yhteydessä on ymmärrettävä, että yhä useammin on tehtävä valinta yhtäältä yksityisyyden suoja koskevien yksilön etujen ja toisaalta yhteisten etujen, kuten turvallisuuden, suojaamisen välillä. Terrorismin vastaisessa taistelussa informaatio on avainasemassa.

2.51 **kehottaa** komissiota politiikkaa valmisteltaessa otta-
maan huomioon, että monet alue- ja paikallisviranomaiset ovat
— kansallisen lainsäädännön sallimissa rajoissa — perustaneet
tiedonvaihtoverkostoja, joissa esimerkiksi osoitteita, koti-
paikkaa, verotusta, sosiaalisia seikkoja tai terveyttä koskevia
tietoja yhdistetään poliisin ja oikeuslaitoksen tietoihin. Tällainen
lähestymistapa voi olla hyvin hedelmällinen esimerkiksi terro-
rismin ja vakavan rikollisuuden mutta myös taparikollisten
kaupungeissa aiheuttaman vaivan ja häirinnän torjunnassa.

2.52 **esittää**, että henkilötietojen suojaamiseksi on huoleh-
dittava selvästä yleisestä oikeusperustasta, joka on oikeasuhtu-
teinen ja tarvittaessa jättää mahdollisuuden asettaa yhteis-
kunnan turvallisuuden etusijalle. Euroopassa on kannustettava
aihetta koskevaa kansalaiskeskustelua, johon myös alue- ja
paikallisviranomaisten on osallistuttava.

2.53 **katsoo**, että yleisen järjestyksen ja turvallisuuden yllä-
pitäminen ja rajatylittävän rikollisuuden torjunta edellyttävät
tiivistä tietojenvaihtoa jäsenvaltioiden välillä. Koska alue- ja
paikallisviranomaisilla on keskeinen rooli turvallisuuspolitiikan
toteuttamisessa ja ylläpidossa, jäsenvaltioiden on esitettävä sel-
keästi, miten tietojenvaihto alue- ja paikallisviranomaisten kanssa
toimii käytännössä.

Järjestäytynyt rikollisuus

2.54 **toteaa**, että alue- ja paikallisviranomaiset voivat tukia,
sopimuksia, lupia jne. koskevassa päätöksenteossa tuoda
merkittävää lisäarvoa toimintaan järjestäytyneen rikollisuuden
torjumiseksi. Aiempien rikkomusten on voitava vaikuttaa
pätöksenteossa. Näin esimerkiksi lupa voitaisiin kieltäytyä
antamasta, jos on aihetta olettaa, että hakija syyllistyy uudelleen
rikkomuksiin.

2.55 **esittää**, että poliisin ja oikeuslaitoksen etsintätiedoista
on oltava haettavissa tieto, joka voidaan luovuttaa edelleen
alue- ja paikallisviranomaisille, niin että nämä voivat ottaa
tiedot huomioon lupa- ja tukiasioita koskevissa päätöksissään.
Jos esimerkiksi hotelli- ja ravintola-alan yrittäjä tuomitaan
ihmisten salakuljetuksesta tai ihmiskaupasta, on oletettavissa,
että sama yrittäjä käyttää laitonta työvoimaa yrityksessään.
Mikäli hotelli- ja ravintolaluvan noudattamisen valvonta on
paikallisviranomaisten vastuulla, on tällaisessa tilanteessa hyvin
tehokasta jakaa tietoa ja tutkia, onko asianomaisen yrityksen
lupa syytä peruuttaa.

2.56 **katsoo**, että alue- ja paikallisviranomaisten hankkimat
alaa koskevat kokemukset tulee inventoida, analysoida ja tuoda
julki koko EU:ssa, jotta EU:n lainsäädäntö — mukaan lukien
julkisia hankintoja koskevat säädökset — tukisi mahdolli-
simman hyvin tällaista alue- ja paikallisviranomaisten
toimintaa.

2.57 **tukee** tietojenvaihtoa ja tietojen yhdistämistä koske-
vien parhaiden käytänteiden kehittämistä yhtäältä alue- ja
paikallisviranomaisten kesken (esim. verotus-, asuinpaikka-,
sosiaali- ja työllisyysasiat, lupa-asiat sekä kansalaisia koskevien
tietojen hallinto) ja toisaalta niiden sekä poliisin ja oikeuslai-
toksen välillä (esimerkiksi häiriötä aiheuttavia kiinteistöjä
koskevat asiat). Järjestäytyneet rikollisverkot voidaan näin
löytää ja puuttua niiden toimintaan tehokkaammin, kunhan
toimitaan kansallisen lainsäädännön sallimissa rajoissa.

2.58 **korostaa**, että poliisi tulee vapauttaa lailliseen maahan-
muuttoon liittyvistä hallinnollisista tehtävistä, kuten oleskelulu-
pien uusimisesta, jotta yhä enemmän voimavaroja ja asiantun-
temusta voidaan kohdentaa laittomasta siirtolaisuudesta rahalli-
sesti hyötyvän järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan. AK:n
mielestä kyseiset hallinnolliset tehtävät voitaisiin jäsenvaltiokoh-
taisesti hallintojärjestelmästä riippuen hoitaa paikallisyhteisöjen
erityisissä virastoissa, kunhan jäsenvaltioilta saadaan niitä varten
asianmukainen tuki ja rahoitus.

2.59 **kannustaa** alue- ja paikallisviranomaisten keskuudessa
sellaisen aktiivisen *lahjomattomuuspolitiikan* kehittämistä, joka
perustuu perusteelliseen toimivaltaa ja tehtäviä koskevaan
riskianalyysiin.

Väkivallan ja häiriöiden estäminen ja vähentäminen

2.60 **on hyvillään** siitä, että toimintaohjelmassa todetaan,
että *lasten oikeuksien suojeluun* sekä *lapsiin ja naisiin kohdistuvan*
väkivallan torjumiseen kiinnitetään toimintaohjelmassa erityistä
huomiota. Toimia uhrien tukemiseksi aiotaan laajentaa.

2.61 **kannattaa** sitä, että perusoikeuksien ja oikeusasioiden
puiteohjelmassa väkivallan torjumiseen ja vähentämiseen on
varattu laajat taloudelliset puitteet. Komitea tukee Daphne-
ohjelman lujittamista ja laajentamista tarkoituksena soveltaa
estämissäpolitiikkaa huumeidenkäyttöön. Valtiovallasta riippu-
mattomien organisaatioiden osallistumista kyseisen toiminta-
linjan toteuttamiseen rohkaistaan, mitä komitea pitää myönteis-
senä.

2.62 **tukee** niin ikään aloitteita, joiden tavoitteena on torjua
yhdessä etenkin naisiin ja lapsiin kohdistuvaa ihmisten salakul-
jetusta parantamalla yhteistyötä ja tietojenvaihtoa asiaankuulu-
vien viranomaistahojen välillä. Ihmisten salakuljetuksessa on
useimmiten kyse järjestäytyneestä rikollisuudesta.

2.63 **huomauttaa**, että monille paikallisviranomaisille on
kertynyt kokemusta perheväkivallan tunnistamisesta ja torjumi-
sesta. Lapset ja naiset joutuvat väkivallan uhreiksi usein
juuri omassa perheessään. On hyvin tärkeää, että tämäntyy-
pisen väkivallan torjuntaan tähtäävät paikallisen tason toimet
auttavat asianomaisia kohderyhmiä ymmärtämään, että naisiin
ja lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa vastaan vallitsee yhteiskun-
nassa ja oikeuslaitoksessa ehdoton nollatoleranssi.

2.64 **katsoo**, että alue- ja paikallisviranomaisten kokemukset alalta on kerättävä yhteen pantaessa toimintaohjelmaa täytännöön, jotta myös tällä alalla voidaan kehittää parhaita käytänteitä. On myös edistettävä paikallisten väkivallan ilmiäntopisteiden perustamista.

Vapaus-, turvallisuus- ja oikeuskysymyksiin liittyvän EU:n politiikan sellaisia osa-alueita koskevat suositukset, jotka eivät kuulu alue- ja paikallisviranomaisten ensisijaisiin vastuualueisiin, mutta joilla on suoraa vaikutusta alue- ja paikallistasolla

Yhteinen turvapaikka-alue

2.65 **huomauttaa**, että paikallisviranomaiset ovat suoraan tekemisissä turvapaikanhakijoiden ongelmien kanssa. Turvapaikanhakijat, joiden hakemus on hylätty ja joiden ei tarvitse tai jotka eivät voi lähteä maasta välittömästi, hakeutuvat useissa tapauksissa kaupunkien piirteisiin kuuluvan anonymiteetin suojaan. Kaupungeissa voi tämän johdosta syntyä sosiaalisia ja turvallisuusongelmia.

2.66 **pitää** näin ollen erittäin tärkeänä, että luodaan yhteinen turvapaikka-alue, yhteiset turvapaikkamenettelyt sekä yhdenmukainen asema turvapaikkaan oikeutettuja henkilöitä varten.

2.67 **suositaa**, että EU:n toimielimet ryhtyvät selvälinjaisiin toimiin, joilla helpotetaan turvapaikanhakijoiden paluuta heidän lähtömaahansa. Vapaaehtoista paluuta on tuettava aloitteilla, joiden tarkoituksena on kehittää asianomaisten henki-

löiden selviytymiskykyä. Komitea **toteaa**, että useista unionin jäsenvaltioista löytyy tältä pohjalta toimivia paikallisia ja alueellisia hankkeita, ja suosittelee, että edistetään tietojenvaihtoa niihin liittyvistä toimintatavoista ja niiden tuloksista.

Maahanmuuton hallinta

2.68 **suositaa painokkaasti**, että jäsenvaltioiden politiikkaa yhteensovittamalla määritellään yhteinen maahanmuuttopolitiikka. Sen rinnalla on toteutettava *asianmukaista kotouttamispolitiikkaa*. Paikallisviranomaisilla on asiassa tärkeä tehtävä säilyttää ja edistää sosiaalista yhteenkuuluvuutta.

2.69 **vaatii** näin ollen, että paikallisviranomaisten työtä on tuettava esimerkiksi kannustamalla innovatiivisia paikallisia aloitteita, sillä kyseisellä toiminnalla on osuutensa myös radiikaalistumisen ehkäisyyn ja äärimmäisyysliikkeiden torjuntaan.

2.70 **katsoo**, että on kiinnitettävä huomiota siihen seikkaan, että EU:n ulkopuolisista maista peräisin olevien henkilöiden juridinen asema ja heidän oikeutensa ovat tällä hetkellä epäselviä. Tämä koskettaa paikallisviranomaisia erityisesti kotouttamispolitiikan alalla. EU:n ulkopuolisista maista peräisin olevilla ei esimerkiksi ole minkäänlaisia oikeuksia EU:n työmarkkinoilla, vaikka tämä olisi tärkeä edellytys kotouttamispolitiikan onnistumiselle. Komitea **kehottaa** kiinnittämään tässä yhteydessä huomiota siihen, että on tärkeää, etteivät Euroopan unionin ulkopuolisista maista peräisin olevat kyvykkäät ihmiset ala vältellä sitä.

Bryssel 16. helmikuuta 2006.

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Michel DELEBARRE